

vilde have gjort, hvis han havde været tilstede, og man har derfor, jeg troer med fuldkommen Bespielse, anvendt det til Skolevæsenets Fremme paa andre Maader. Lad os herefter tale om Legater, der ere stiftede til Fremme af kirkelige Formaal. Man vil finde, at der i det Mindste høist sjelden er stiftet Legater, som ikke have et specielt Formaaals Fremme for Dø; Legatets Stifter har seet paa en enkeltstaaende Trang, som han vilde afhjælpe, og derfor knytter Legatet sig til en bestemt Tilstand, som igjen staaer i Forhold til en bestemt kirkelig Confession. Derfom et Legat da har et kirkeligt Formaal, der slutter sig til den evangelisk-lutheriske Kirke, saa siger jeg, saa maa Legatet bevares for denne Kirke, saalænge den overhovedet eksisterer i Danmark; men er Legatet stiftet til Fordeel for en anden Kirke, er det saa gammelt, at det er stiftet til Fordeel for den katolske Kirke, da stiller Sagen sig anderledes, da ere vi stillede paa selv samme Maade som ved Legatet for Træsto til Disciplene; da maa Lovgivningen træde til og bestemme, paa hvilken Maade det fornøstigtvis skal anvendes — og jeg vil bestemt tilraade, at det anvendes til kirkelige Formaal — men naar det ærede Medlem (Hammerich) deraf vilde slutte, at det tilhørte Folkekirken, er det aldeles falsk; det skal anvendes til kirkelige Formaal, men hvilke disse ere, og hvilke Confessioner det skal tilfalde, det maa være Staten forbeholdt at afgjøre. Endnu skal jeg kun tilføje mig nogle Ord, navnlig med Hensyn til den Antydning, vi igaar hørte af den ærede Minister; han hentydede nemlig paa, at Forslaget paa Finantsloven stod i Forbindelse med hans Plan til Omordningen af Geistlighedens Lønning, saa at, forfastede vi det, vilde det kunne have til Følge, at denne gavnlige Reform blev udført; jeg skal villig indbrømme, at man ikke kan forhandle om geistlige Sager uden under et vist Tryk. Vi erkjende Alle, at den Tilstand, som nu bestaaer her i Danmark med Hensyn til Geistlighedens Lønning, i mange Maader er usyldestgjørende; vi erkjende, at der deraf flyder mange og store Ulemper, som ofte have været paapegede her i Salen, over hvilke vi have beklaget os, og om hvilke vi have hystret det Duffe, at de maatte fjernes.

Der er saaledes et Tryk, der hviler paa os, og vi kunne ikke nægte, at Forhandlingerne om denne Sag føres under et Tryk; men paa den anden Side, har ikke Ministeren for Kirke- og Underviisningsvæsenet vedkjendt sig, at han veed, at de samme Brøst ere tilstede, og maae vi da ikke føle os overbeviste om, at det er ham ligesaa meget om at gjøre, som det er os, at faae disse Mangler, disse Brøst, disse Ulemper afhjulpne? Ganske vist. Føres altsaa Forhandlingerne under et Tryk fra vor Side, er det umuligt andet, end at dette Tryk ogsaa maa hvile paa den ærede Minister, altsaa Tryk imod Tryk; og derfor haaber jeg, at vi nok skulle komme til en Overenskomst.

Høgsbro: Den ærede Rigsdagsmand for Faaborg (Schjern) omtalte, at der i forrige Samling var foresaldet en Afstemning her i Thinget, hvorved det store Fleertal var gaaet ind paa et kirkeligt Fond. Det er en Afstemning, som den ærede Rigsdagsmand allerede engang tidligere har paaberaabt sig ved en lignende Forhandling, men det fandt Sted i den samme Samling, kort efter at Afstemningen var foregaaet, og jeg meente derfor, at det vilde være i saa frisk Erindring, at jeg ikke behøvede nærmere at indbegaae de Slutninger, som den ærede Rigsdagsmand vilde ulede deraf. Da der nu imidlertid ligger flere Maaned neder imellem, skal jeg tillade mig nærmere at omtale denne Afstemning. Den angik et Forslag, som jeg selv havde tilladt mig at stille, og det gik ganske vist ud paa, at Indtægterne skulde henlægges til et særligt Fond, men i Begrundelsen deraf udtalte jeg udtrykkelig, at jeg i det Væsentlige kun kunde betragte det som en midlertidig Foranstaltning, saalænge Ordningen af Lønningsforholdene var i værk, og at det ogsaa fra andre Medlemmers Side er blevet opfattet som en saadan midlertidig Foranstaltning, derpaa foreligger der et Bewis i en Udtalelse af den ærede Rigsdagsmand for Veile (Hammerich), som den samme Dag erklærede, at de nævnte Udtalelser, ligesom ogsaa den Form, Forslaget i det Hele havde, var en af de Grunde, hvorfor han ikke kunde stemme for Forslaget. Det er altsaa idetmindste rimeligt, at Flere have stemt for Forslaget som en